

KAZACHSTAN

Stolica: Astana

Ustrój: republika prezydencka

Waluta: tenge (KTZ)

Strefa czasowa: UTC +5 do +6

Powierzchnia: 2 717 300 km²

Liczba ludności: 19 002 586

Język urzędowy: kazachski, rosyjski

Kolor niebieski na fladze oznacza niebo oraz narody tureckie i jest związany ze starym kultem Wielkiego Nieba

Klimat Kazachstanu jest zdeterminowany przez jego położenie w sercu olbrzymiego kontynentu, z dala od oceanu, przez co nie docierają tu masy powietrza morskiego. Klimat kraju jest umiarkowany, suchy, skrajnie kontynentalny. Różnice temperatur lata (do $+40\text{ }^{\circ}\text{C}$) i zimy (do $-45\text{ }^{\circ}\text{C}$) oraz nocy i dnia są nadzwyczaj duże. Lato jest długie i gorące, zima równie długa i mroźna, zaś wiosna i jesień są bardzo krótkie. W centralnej części Kazachstanu opady praktycznie nie występują, na północnych i południowych obrzeżach dochodzą zaledwie do 300 mm rocznie.

Historia

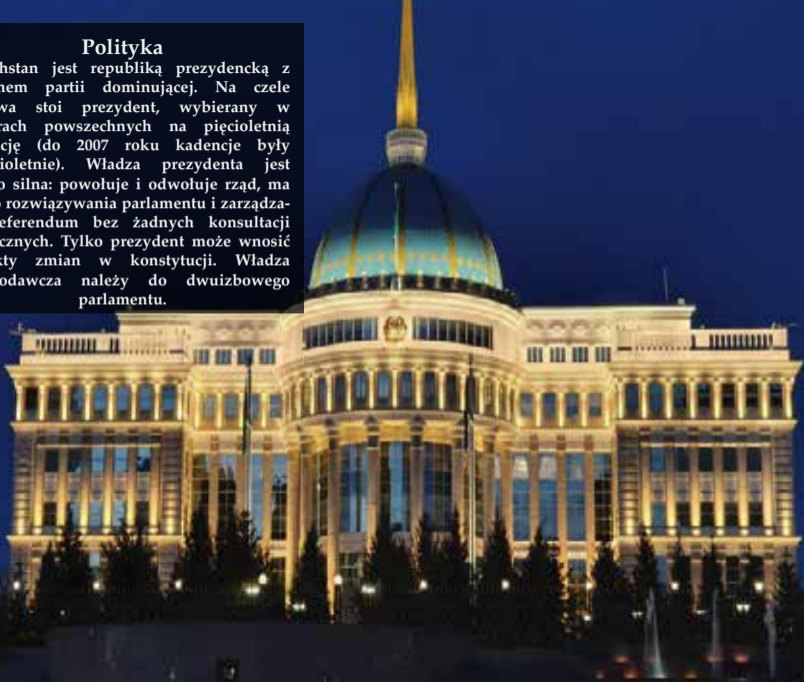
W I tysiącleciu p.n.e. Kazachstan zamieszkiwany był przez związki plemienne Saków i Issydonów. Od II do III wieku zajęty przez Xiongnu, później w składzie kaganatu tureckiego. Od VIII do X wieku pod panowaniem dynastii Karachanidów. W latach 1219–1221 podbity przez Mongołów, należał do Złotej Ordy. Po jej rozpadzie podzielony na Chanat Uzbecki (na wschodzie) i Ordę Nogajską (na zachodzie). W połowie XV wieku w Chanacie Uzbeckim wyodrębnili się Kazachowie (tzn. ludzie wolni). Na innych ziemiach powstały 3 ordy (żuzy) – Wielka (Siedmiorzeczce), Średnia i Mała.

Kazachstan został podbity przez Rosję i wcielony do tego kraju w 1868 roku. Po utworzeniu Związku Radzieckiego na terenie kraju utworzono autonomię dla Kazachów, początkowo jako wchodzącą w skład Rosyjskiej FSRR Kirgiską Autonomiczną Socjalistyczną Republikę Radziecką, w 1925 roku przemianowaną na Kazachską Autonomiczną Socjalistyczną Republikę Radziecką. W 1936 roku Kazachska ASRR zmieniła swój status i jako Kazachska Socjalistyczna Republika Radziecka weszła bezpośrednio w skład ZSRR.

W czasie rządów Stalina Kazachstan był znany ze znajdujących się na jego terenie obozów pracy (łagrów) oraz jako miejsce deportacji m.in. ludności polskiej oraz Czechenów. Później Kazachstan stał się miejscem kilku ambitnych radzieckich projektów, takich jak: umiejscowienie w Semeju laboratoria jądrowe, próby z bronią jądrową, kosmodrom Bajkonur, zagospodarowywanie bezludnych terytoriów. 16 grudnia 1991 Kazachstan, jako ostatnia z republik ZSRR, proklamował niepodległość. W 1997 roku stolica kraju została przeniesiona z położonego na południu miasta Ałmaty do znajdującej się bliżej geograficznego centrum kraju i dalej od granicy z Chinami Akmoły, przemianowanej później na Astanę.

Polityka

Kazachstan jest republiką prezydencką z systemem partii dominującej. Na czele państwa stoi prezydent, wybierany w wyborach powszechnych na pięcioletnią kadencję (do 2007 roku kadencje były siedmioletnie). Władza prezydenta jest bardzo silna: powołuje i odwołuje rząd, ma prawo rozwiązywania parlamentu i zarządzania referendum bez żadnych konsultacji politycznych. Tylko prezydent może wносить projekty zmian w konstytucji. Władza ustawodawcza należy do dwuizbowego parlamentu.

Zwyczaje

Kazachowie mają również wielki szacunek dla chleba. Nigdy nie powinno się go marnować ani wyrzucać. Kazachowie często zabraniają wychodzić z domu bez zjedzenia choć odrobiny ich chleba, nawet jeśli jest to tylko mały okruszek. Jednym z narodowych zwyczajów jest jedzenie rękami.

Kazachstan jest krajem wielowyznaniowym. Główne religie w Kazachstanie to islam (dominująca), prawosławie i katolicyzm. Nie ma szczególnych norm zwyczajowych, których naruszenie mogłoby prowadzić do sytuacji konfliktowych. Turyści innych wyznań zwykle spotykają się ze zrozumieniem i życzliwością miejscowej ludności.

Gospodarka

Niemal w równym stopniu gospodarka Kazachstanu opiera się na przemyśle i rolnictwie. Kraj posiada dość bogate złoża surowców energetycznych (węgiel kamienny, ropa naftowa, gaz ziemny) oraz rudy żelaza, miedzi, cynku, ołowiu, fosforytów, chromu, manganu, srebra i złota. Spółki wydobywcze należą do kazachskiego funduszu państwowego Samruk-Kazyna, ale dopuszczają udziały inwestorów zachodnich i chińskich. Od kilku lat zajmuje pierwsze miejsce na świecie w wydobyciu rud uranu, wyprzedzając wieloletniego lidera, Kanadę. Dzięki ich wydobyciu rozwija się przemysł hutniczy, maszynowy, chemiczny, a rolnictwo dostarcza surowców przemysłowi włókiennicemu i spożywczemu. Oprócz roślin przemysłowych (głównie bawełna, tytoń, buraki cukrowe) uprawia się zboża (pszenicę, jęczmień i owies), ziemniaki. Spory odsetek upraw prowadzony jest na polach sztucznie nawadnianych. W hodowli dominują owce, bydło, konie, wielbłądy i kozy, a w okolicach większych miast – trzoda chlewna i drób.

